

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Adam Bodnar

Warszawa, 13/05/2019

VII.505.9.2019.AT

**Pani
Anna Zalewska
Minister Edukacji Narodowej**

Wielce Szanowna Pani Minister,

do Rzecznika Praw Obywatelskich wpłynęła w dniu 12 kwietnia 2019 r. skarga nauczyciela w sprawie naruszania jego praw obywatelskich przez Panią Barbarę Nowak - Małopolskiego Kuratora Oświaty.

Skarżący informuje, że w dniu 11 kwietnia 2019 r. w programie informacyjnym „Wiadomości” na antenie stacji TVP zaprezentowano Panią Kurator odczytującą podczas konferencji prasowej treść SMS-ów, jakie rzekomo mieli do siebie przesyłać członkowie ZNP. Na podstawie wiadomości można było, zdaniem Pani Kurator, wysnuć wniosek, że strajkujący nauczyciele realizują plan, jak nie dopuścić do odbycia się egzaminów maturalnych z uwagi na brak możliwości zwołania rad pedagogicznych i dokonania klasyfikacji uczniów. Następnie Pani Kurator pyta: „Co to jest, proszę Państwa? Nauczyciele wzywają do tego, by zrobić krzywdę uczniom?”, nazywając takie działanie rzeczą niebywałą i skandalem¹. Ponadto w dalszej części wystąpienia Pani Kurator Barbara Nowak, krytykując nauczycieli korzystających z prawa do strajku, stwierdziła: „Jestem przekonana, że ci, którzy wysyłają takie SMS-y, którzy namawiają do zrobienia krzywdy swoim uczniom, z całą pewnością przestaną być nauczycielami. Nie są godni tego zawodu”².

W ocenie Skarżącego przedstawienie działania nauczycieli w taki sposób narusza jego godność, do poszanowania której i ochrony, zgodnie z art. 30 Konstytucji RP,

¹ <https://wiadomosci.tvp.pl/41856567/11042019-1930>

² <https://polskatimes.pl/strajk-nauczycieli-w-malopolsce-kurator-oswiaty-ujawnia-smsy-czlonkow-znp/ar/c5-14041301>

zobowiązane są władze publiczne. Wypowiedź Pani Kurator Barbary Nowak w najważniejszym programie informacyjnym TVP, bez wskazania źródła i autora wiadomości, nie ma wartości informacyjnej, przedstawia wszystkich nauczycieli (a w szczególności członków ZNP) w złym świetle i ma na celu wzbudzenie niechęci i pogardy do całej grupy zawodowej. Jest także przejawem lekceważenia ze strony organu, powołanego m.in. w celu realizowania polityki oświatowej państwa, oraz przyczynia się do zaostrzenia obecnej kryzysowej sytuacji w systemie oświaty. Opisane zachowanie urzędnika państwowego może być uznane za krzywdzące przez wielu nauczycieli, którzy całym swoim życiem zawodowym dowodzą, że dobro uczniów jest dla nich najważniejszą wartością.

Co więcej, zapowiedzi wydalenia z zawodu nie uwzględniają treści ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967 ze zm.), które zawierają gwarancje wymierzania kar dyscyplinarnych we właściwym trybie. Zgodnie z przepisami Karty Nauczyciela kary dyscyplinarne wymierzają komisje dyscyplinarne, a odwołanie rozpatruje sąd apelacyjny - sąd pracy i ubezpieczeń społecznych (art. 76 ust. 2, art. 85m ustawy). W tym kontekście wypowiedzi przedstawicieli państwa mogą być postrzegane jako bezprawne próby wpływania na orzeczenia tychże komisji i sądów (zob. wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 3 maja 2007 r. w sprawie *Bączkowski przeciwko Polsce*, skarga nr 1543/06).

Moim zdaniem konieczne jest zaprezentowanie aktywnej i otwartej postawy w celu rozwiązania konfliktu, przy jednoczesnym zachowaniu powagi i powściągliwości w ocenach aktualnej sytuacji. Dlatego też, działając na podstawie art. 13 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2018 r. poz. 2179), zwracam się do Pani Minister z prośbą o zajęcie stanowiska w przedmiotowej sprawie.

Z wyrazami szacunku,

Do wiadomości:
Pani Barbara Nowak
Małopolska Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Krakowie
ul. Ujastek 1, 31-752 Kraków

